

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SOŁECTWA OŻAROWICE PRZY ULICY DWORCOWEJ ORAZ PRZY UL. WOJSKA
POLSKIEGO ORAZ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO SOŁECTWA OŻAROWICE PRZY ULICY ZAWODĄ
ORAZ DWORCOWĄ**

GMINA OŻAROWICE

maj, 2025 r.

Spis treści

1.	WSTĘP
4	
1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA	
4	
1.2. METODYKA	
5	
2.PROJEKT MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – GŁÓWNE CELE, ZAŁOŻENIA I USTALENIA ISTOTNE Z PUNKTU OCHRONY ŚRODOWISKA	
6	
2.1. LOKALIZACJA, ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU	
6	
2.2 PROGNOZOWANY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
8	
3. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ ISTNIEJĄCE	
12	
PROBLEMY	OCHRONY ŚRODOWISKA
12	
3.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE, GEOMORFOLOGIA TERENU	
12	
3.2. WARUNKI WODNE	
14	
3.3. WARUNKI KLIMATYCZNO – METEOROLOGICZNE	
18	
3.4. GLEBY	
20	
3.5. KLIMAT AKUSTYCZNY	
22	
3.6. POLE ELEKTROMAGNETYCZNE	
23	
3.7. FAUNA I FLORA	
24	
3.9. WALORY KRAJOBRAZOWE	
27	
3.10. WARUNKI PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE – TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ	
29	
4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – WARIANT „0”	

30

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA
REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE
OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ

31

6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA
BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE,
ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I
NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ
INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

31

6.1. WPŁYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI ŁĄCZNIE Z GLEBĄ

32

6.2. WPŁYW NA KLIMAT

33

6.3. WPŁYW NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ KRAJOBRAZ

33

6.4. WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

34

6.5. WPŁYW NA JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

35

6.6. WPŁYW USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA

36

PRZESTRZENNEGO

NA

KLIMAT

AKUSTYCZNY

36

6.7. WPŁYW NA POZIOM NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA

37

ELEKTROMAGNETYCZNEGO

37

6.8. WPŁYW NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

37

6.9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

37

6.10. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO – ZESTAWIENIE

38

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE

NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWNYM, ISTOTNE Z
PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE
I INNE PROBLEMY
ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

40

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ

41

TEGO

OBSZARU

41

9. WNIOSKI I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

41

10. STRESZCZENIE

42

11. SPIS LITERATURY

44

1. WSTĘP

1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarowice przy ulicy Dworcowej oraz przy ul. Wojska Polskiego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarowice przy ulicy Zawodą oraz Dworcową.

Obowiązek sporządzenia niniejszej dokumentacji wynika z przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.), na podstawie których organ administracji publicznej opracowujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta, ma obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania

na środowisko. Zakres prognozy oddziaływania na środowisko określa art. 51 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym prognoza powinna m.in.:

- ✓ zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- ✓ zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- ✓ określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- ✓ określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,

- ✓ określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz negatywne i pozytywne,
- ✓ przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Inicjatywą do podjęcia działań w zakresie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarówice był wniosek Wójta Gminy. Procedurę sporządzenia planów rozpoczęto w dniu 13 marca 2025 r. na podstawie uchwał nr XI.174.2025 oraz XI.175.2025 Rady Gminy Ożarówice w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarówice przy ulicy Dworcowej oraz przy ul. Wojska Polskiego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarówice przy ulicy Zawodą oraz Dworcową.

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko zawiera wszystkie informacje wskazane w uzgodnieniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego ustalającego zakres i stopień jej szczegółowości.

W związku z uwzględnieniem postulatów prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego gminy Ożarówice.

1.2. METODYKA

Pierwszym elementem sporządzania prognozy jest analiza obszaru badań: zarówno ustalenie zasięgu przestrzennego prognozy jak i analiza obszaru objętego opracowaniem. Szczególnie istotne jest przyjęcie odpowiedniego pola analizy tak,

aby gwarantowało możliwość analizy, oceny powiązań i zależności z otoczeniem. W prognozie uwzględniono wpływ działalności inwestycyjnej i sposobów gospodarowania na obszary otaczające, jak również wpływ terenów sąsiednich na środowisko przyrodnicze i jego zmiany w obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Syntetycznej oceny oddziaływania na środowisko dokonano w oparciu o prognozowane skutki dla poszczególnych komponentów środowiska ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań ekofizjograficznych. Wskazano również główne kierunki presji antropogenicznej i powiązania przyrodnicze z otoczeniem.

2.PROJEKT MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – GŁÓWNE CELE, ZAŁOŻENIA I USTALENIA ISTOTNE Z PUNKTU OCHRONY ŚRODOWISKA

2.1. LOKALIZACJA, ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU

Obszary będący przedmiotem opracowania położone są na terenie województwa śląskiego, w gminie Ożarowice w sołectwie Ożarowice.

Gmina Ożarowice położona jest gminą wiejską w województwie śląskim, na terenie historycznego Górnego Śląska, we wschodniej części powiatu tarnogórskiego i graniczy:

- od północy z miastem Miasteczko Śląskie i powiatem Lublinieckim (miasto Woźniki)
- i powiatem Myszkowskim (miasto Koziegłowy),
- od zachodu z gminą Świerklaniec,
- od południa z powiatem Będzińskim (gmina Bobrowniki),
- od wschodu z powiatem Będzińskim (gminą Siewierz i gminą Mierzęcice).

W skład Gminy Ożarowice, której powierzchnia terenu wynosi ok. 43,7 km², wchodzi sołectwa: Ożarowice, Pyrzowice, Tapkowice, Niezdara, Zendek, Celiny, Ossy.

Ryc. nr 1 Położenie gminy Ożarówice na tle woj. śląskiego źródło: <http://www.slaskie.pl>

Bliskie sąsiedztwo dużych miast aglomeracji śląskiej (Katowice, Tarnowskie Góry, Bytom) oraz międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach nadaje gminie znaczenie komunikacyjne, gospodarcze i logistyczne.

Dominującą funkcją przestrzenną są tereny rolne, które stanowią znaczną część powierzchni gminy (ok. 60%). Lesistość w gminie jest umiarkowana (ok. 15-20%), natomiast obszary zurbanizowane (mieszkaniowe, usługowe i przemysłowe) zajmują około 15-20% powierzchni.

Gmina nie posiada ośrodka miejskiego – charakter zabudowy jest wiejski i rozproszony, z większymi skupiskami zabudowy w miejscowościach Ożarowice, Pyrzowice, Tąpkowice, Celiny, Ossy czy Zendek. Funkcje administracyjne pełni miejscowość Ożarowice, będąca siedzibą władz gminnych.

Znaczącym elementem gospodarczym i infrastrukturalnym gminy jest międzynarodowy Port Lotniczy Katowice-Pyrzowice, który stanowi kluczowy czynnik rozwoju całego obszaru — generuje miejsca pracy, wpływa na rozwój usług i logistyki. W gminie rozwija się także działalność przemysłowa i logistyczna — funkcjonują liczne centra magazynowe, składy i bazy transportowe obsługujące ruch lotniczy i drogowy.

Pod względem komunikacyjnym gmina ma korzystne położenie, przez gminę przebiega:

- droga ekspresowa S1 (Bielsko-Biała – Pyrzowice – Dąbrowa Górnicza),
 - autostrada A1,
 - droga wojewódzka nr 913 (łącząca drogę S1 z Pyrzowicami i Tąpkowicami),
- Gmina posiada dogodny dojazd do Katowic, Tarnowskich Gór, Częstochowy i lotniska w Pyrzowicach.

Znaczne obszary gminy zachowały charakter terenów otwartych — rolnych, leśnych oraz naturalnych, część terenu znajduje się w strefach ochronnych Portu Lotniczego Katowice-Pyrzowice.

2.2 PROGNOZOWANY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM MIEJCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obszar objęty opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, położony pomiędzy ulicą Dworcową a ulicą Wojska Polskiego, stanowi teren niezabudowany, będący obecnie nieużytkiem. Znajduje się on w bliskim sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

Drugi obszar opracowania, zlokalizowany w rejonie ulic Zawoda i Dworcowej, również pozostaje niezabudowany i obejmuje tereny w części nieużytkowane, a w części wykorzystywane rolniczo oraz porośnięte lasem. W sąsiedztwie również zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca.

W projektach miejscowych planów zagospodarowania zmienia się przeznaczenie terenu, dostosowując go do istniejącego zapotrzebowania.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarowice przy ulicy Dworcowej oraz przy ulicy Wojska Polskiego wprowadza się następujące przeznaczenie:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

KDD – tereny dróg dojazdowych,

KDZ – teren drogi zbiorczej.

W obszarze planu występuje:

- powierzchnia ograniczającą wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w rejonie lotniska Katowice-Pyrzowice (EPKT),
- granica obszaru od punktu odniesienia lotniska Katowice-Pyrzowice (EPKT) ujawnionego w rejestrze lotnisk (ARP),
- powierzchnie ograniczające zabudowę (BRA) od lotniczych urządzeń naziemnych (LUN),
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 327 Lubliniec-Myszków, obejmujący cały obszar planu.

Obszar objęty planem położony jest w obszarze objętym Planem Generalnym Lotniska Katowice- Pyrzowice (EPKT) 2017-2037

Poniżej przedstawiono lokalizację obszaru objętego projektem mpzp w graniach gminy Ożarowice.

*Ryc. nr 2. Położenie obszaru opracowania w rejonie ulicy Dworcowej a Wojska Polskiego.
Źródło : <http://www.geoportal.gov.pl>*

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarówce przy ul. Zawodą oraz Dworcową wprowadza się następujące przeznaczenie:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych

KDD – tereny dróg dojazdowych,

KDZ – teren drogi zbiorczej.

W obszarze planu występuje:

- powierzchnia ograniczającą wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w rejonie lotniska Katowice-Pyrzowice (EPKT),
- granica obszaru od punktu odniesienia lotniska Katowice-Pyrzowice (EPKT) ujawnionego w rejestrze lotnisk (ARP),
- powierzchnia ograniczające zabudowę (BRA) od lotniczych urządzeń naziemnych (LUN),
- granica obszaru w której zabrania się hodowania lub wypuszczania ptaków stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych

- Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 327 Lubliniec-Myszków, obejmujący cały obszar planu.

Obszar objęty planem położony jest w obszarze objętym Planem Generalnym Lotniska Katowice- Pyrzowice (EPKT) 2017-2037 .

Poniżej granice terenu objętego projektem miejscowego planem zagospodarowania przestrzennego przedstawione na zdjęciu satelitarnym.

Ryc. nr 3 . Położenie terenu objętego projektem miejscowego planu w rejonie ul. Zawodą i ul.Dworcową; Źródło : <http://www.geoportal.gov.pl>

Przeznaczenie terenów jest spójne ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarówice.

W projekcie planu zmienia się przeznaczenie terenów, dostosowując je do istniejącego zapotrzebowania. Poszerza nieznacznie tereny przeznaczone w obowiązującym planie pod zabudowę, w celu dostosowania do polityki przestrzennej gminy określonej w obowiązującym studium.

3. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

3.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE, GEOMORFOLOGIA TERENU

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym J. Kondrackiego (1998), analizowany teren położony jest w obrębie megaregionu *Pozaalpejska Europa Środkowa* (3), prowincji *Wyżyny Polskie* (34), podprowincji *Wyżyna Śląsko-Krakowska* (341), makroregionu *Wyżyna Śląska* (341.1) oraz mezoregionu *Garb Tarnogórski* (341.12).

Jedynie skrajne, zachodnie części gminy znajdują się w obrębie prowincji *Niż Środkowoeuropejski* (31), podprowincji *Niziny Środkowopolskie* (318), makroregionu *Nizina Śląska* (318.5) oraz mezoregionu *Równina Opolska* (318.57).

Według podziału geomorfologicznego (za Gilewską), obszar gminy zlokalizowany jest w dwóch jednostkach geomorfologicznych:

Dolina Małej Panwi, obejmująca północną część gminy (miejscowości: Ożarówce wraz z obszarami opracowania mpzp, Zendek, Pyrzowice, Celiny),

Garb Środkowotriasowy, który dzieli się na:

- subregion *Płaskowyż Twardowicki* — południowa część gminy (Niezdara, Tąpkowice),
- subregion *Kotlina Józefki* — południowo-zachodnia część gminy (Ossy).

Powierzchnia gminy charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu. Próg środkowotriasowy tworzy ciąg płaskowyżów i kotlin, natomiast Dolina Małej Panwi i Brynicy to obszary płaskie i monotonne. Teren generalnie opada w kierunku południowym. Wierzchowiny wzgórz, zbudowane z odpornych dolomitów i wapieni triasowych, wznoszą się na wysokość:

- ok. 300 m n.p.m. w rejonie Zendka,
- 300–310 m n.p.m. w rejonie Ożarowic i Pyrzowic,
- do 340 m n.p.m. w rejonie Tapkowic.

Zbocza wzniesień łagodnie opadają o wysokości 5–10 m, przechodząc w dolinne obniżenia dopływów Brynicy — Trzoni, Czeczówki i Potoku Ożarowickiego. Na obszarze Doliny Małej Panwi stok nachyla się nieznacznie, nie przekraczając nachylenia 5°.

Na terenie gminy występują także procesy krasowe, czego efektem są zagłębienia bezodpływowe o zróżnicowanej wielkości, wypełnione osadami rumoszu, piasków, żwirów i iłów. Rzeźbę terenu uzupełniają formy antropogeniczne: nasypy, wykopy, obwałowania związane m.in. z infrastrukturą komunikacyjną (drogi, linie kolejowe).

Gmina Ożarowice położona jest na północnym krańcu Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, gdzie występują utwory karbonu górnego produktywnego w formie warstw brzeżnych. Litologicznie reprezentowane są one przez iłowce, piaskowce i mułowce z cienkimi pokładami węgla (do 1 m miąższości). Na karbonie zalegają utwory triasu i jury.

Budowa geologiczna triasu:

Utwory triasowe osiągają miąższość 100–200 m i obejmują:

- *pstry piaskowiec* — w spągu serie piasków, słabozwężłych piaskowców i iłów (odslaniających się na stokach wzgórz w rejonie Niezdary i Ossów);
- *górny pstry piaskowiec (ret)* — w dolnej części wapienie piaszczyste i dolomity margliste, w górnej wapienie gruboławicowe dolomityczne i jamiste, budujące wierzchołki wzgórz w Ożarowicach i powierzchnię lotniska w Pyrzowicach;
- *wapień muszlowy (środkowy trias)* — warstwy gogolińskie: wapienie płytowe, faliste, zlepieńcowate i komórkowe (okolice Zendka i Celin);
- *ilty kajpru (retyk)* — zachowane w obniżeniach powierzchni triasu środkowego (rejon Celin, północna część lotniska, Kolonia Niwy, dolina Czeczówki).

Warstwy triasowe pokryte są czwartorzędowymi utworami osadowymi.

Całość struktur mezozoicznych tworzy monoklinę zapadającą na północny wschód pod kątem 2–5°, z licznymi uskokami powstałymi w wyniku orogenezy alpejskiej. System uskoków przebiega generalnie w kierunku wschód-zachód.

SUROWCE MINERALNE

Na terenie Gminy Ożarówice, na dzień sporządzania niniejszego opracowania, nie ustanowiono żadnych terenów ani obszarów górniczych. Zgodnie z danymi portalu „Midas”, w granicach administracyjnych gminy znajduje się jedno udokumentowane złożę surowców, zlokalizowane w południowo-wschodniej części gminy, w pobliżu granicy z Gminą Mierzęcice. Jest to złożę kopaliny pospolitej – piasków i żwirów – o nazwie „Pyrzowice” (oznaczenie KN19758).

OSUWISKA

Występowanie osuwisk jest związane z podatnością podłoża skalnego na ruchy masowe, znacznym nachyleniem terenu, lokalnym zawodnieniem przypowierzchniowych warstw skalnych oraz zjawiskami pogodowymi, takimi jak intensywne opady deszczu, szybkie topnienie pokrywy śnieżnej czy wezbrania rzek i potoków. Procesy osuwiskowe mogą być również aktywowane na skutek działalności człowieka, m.in. poprzez podcinanie zboczy podczas budowy dróg i budynków, nadmierne obciążanie stoków zabudową, zakłócenie naturalnego odpływu wód powierzchniowych, dopuszczenie do infiltracji wód opadowych w warstwy ilaste oraz w wyniku wycinki drzew stabilizujących zbocza.

Na terenie Gminy Ożarówice nie odnotowano występowania aktywnych osuwisk mas ziemnych. Występują jednak obszary o podwyższonej predyspozycji do wystąpienia ruchów masowych gruntu, w szczególności zbocza dolin rzecznych, zbocza dolin cieków okresowych, skarpy form antropogenicznych, takich jak nasypy drogowe i kolejowe oraz wykopy drogowe i kolejowe.

3.2. WARUNKI WODNE

3.2.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Układ hydrograficzny i sieć wód powierzchniowych

Gmina Ożarówice położona jest w dorzeczu rzeki Wisły, a ściślej w regionie wodnym Małej Wisły. Cały obszar gminy znajduje się w granicach lewostronnego dorzecza Brynicy — rzeki będącej ważnym elementem sieci hydrograficznej Górnego Śląska.

- Rzeka Brynica jest głównym ciekim powierzchniowym gminy. Posiada ona charakter rzeki nizinnej o długości około 59 km i niewielkim spadku wynoszącym 1,5%. Na

terenie Gminy Ożarówce Brynica przepływa wzdłuż północno-zachodniej granicy gminy. Koryto rzeki zostało uregulowane i umocnione za pomocą płyt betonowych, co zmniejszyło naturalną retencję wód oraz ograniczyło rozwój naturalnych procesów fluwialnych.

W zlewni Brynicy na terenie gminy funkcjonują następujące dopływy:

- Ciek Ożarówicki – o powierzchni zlewni około 30,2 km²; jego dolina charakteryzuje się płaskim, podmokłym ukształtowaniem terenu.
- Ciek Czczówka – o powierzchni zlewni około 14,9 km²; koryto cieków na całej długości zostało zabudowane poprzez umocnienia faszynowe i betonowe.
- Ciek Trzonka – o powierzchni zlewni około 28,4 km²; również ten ciek posiada umocnienia faszynowe oraz lokalnie płyty betonowe zabezpieczające koryto.

Łączna powierzchnia terenów pod wodami na terenie gminy stanowi zaledwie 0,06% powierzchni ogólnej gminy, co wskazuje na słabo rozwiniętą naturalną sieć hydrograficzną. Na obszarze gminy nie występują naturalne jeziora ani większe zbiorniki wodne. Zasilanie wód powierzchniowych odbywa się w oparciu o system śnieżno-deszczowy, co powoduje występowanie dwóch wyraźnych kulminacji odpływów — wiosną (roztopów śnieżnych) oraz latem (intensywne opady deszczu).

Przekształcenia stosunków wodnych

Na terenie Gminy Ożarówce stosunki wodne zostały w znacznym stopniu przekształcone wskutek działalności antropogenicznej, na co wpływ miały w szczególności:

- regulacja i zabudowa koryt cieków powierzchniowych (regulacje hydrotechniczne),
- wzrost udziału wód obcych w odpływie rzeczny (np. ścieki deszczowe, przemysłowe i komunalne),
- zmniejszenie udziału naturalnej retencji wodnej,
- zwiększenie odpływu powierzchniowego,
- lokalne przekroczenia norm jakości wód powierzchniowych, związane z niewłaściwą gospodarką ściekową oraz dopływem zanieczyszczeń komunalnych i bytowych.

Działania te wpłynęły na osłabienie zdolności samooczyszczania się cieków, a także na wzrost ryzyka degradacji jakości wód.

Podział jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)

Zgodnie z podziałem hydrograficznym określonym w dokumentach planistycznych gospodarki wodnej, obszary opracowania objęte projektami mpzp znajdują się w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych:

Brynica od źródeł do Zbiornika Kozłowa Góra (RW2000621269) – obejmująca północną i środkową część gminy. Dla tej JCWP wyznaczono cele środowiskowe, tj. ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego; walorów widokowych lub estetycznych. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych położonego pomiędzy dużymi aglomeracjami miejskimi kompleksu nieużytków, stawów oraz gruntów rolnych stanowiących miejsca gniazdowania wielu gatunków ptaków wodno-błotnych

W odniesieniu do przepisów *Prawa wodnego* (art. 56 i 57), celem środowiskowym dla JCWP niebędących wodami silnie zmienionymi lub sztucznymi jest ochrona i poprawa ich stanu ekologicznego i chemicznego, natomiast dla wód silnie zmienionych oraz sztucznych — osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego

oraz dobrego stanu chemicznego.

Analizowane obszary odwadniane są za pośrednictwem systemu rowów melioracyjnych, które odprowadzają wody do Potoku Ożarówickiego (IV rzędu), uchodzącego bezpośrednio do Brynicy. Wody spływające Potokiem Ożarówickim z południowej części gminy są kontrolowane dopiero na zaporze, po ich zmieszaniu z wodami Zbiornika Kozłowa Góra.

Źródła zagrożeń dla jakości wód

Potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych na terenie gminy są:

- **zanieczyszczenia obszarowe:**
 - spływy powierzchniowe z terenów rolnych (nawozy mineralne i organiczne, środki ochrony roślin),
 - zanieczyszczenia z powierzchni terenów zurbanizowanych, spłukiwane przez wody opadowe,
 - ścieki bytowe pochodzące z obszarów nieskanalizowanych,

- **zanieczyszczenia punktowe:**
 - ścieki odprowadzane do wód systemami kanalizacyjnymi,
 - emisje gazowe i pyłowe do atmosfery z obiektów przemysłowych,
 - nieszczelne szamba i przydomowe oczyszczalnie ścieków,
 - awarie i nieszczelności systemów kanalizacyjnych,
 - dzikie wysypiska odpadów,
 - spływy z dróg i linii kolejowych.

Na obszarze opracowania nie ma zagrożenia związanego z wystąpieniem powodzi.

3.2.2. WODY PODZIEMNE

Warunki geologiczne Gminy Ożarówice sprzyjają występowaniu zasobnych i gospodarczo istotnych poziomów wodonośnych, związanych z utworami czwartorzędu, triasu oraz karbonu.

Poziomy wodonośne czwartorzędu występują na terenach pokrytych osadami czwartorzędowymi. Ich warunki hydrogeologiczne są zróżnicowane i zależą od miąższości oraz litologii tych osadów. Na terenie gminy stwierdzono obecność

od jednego do trzech poziomów wodonośnych w obrębie tego piętra. W praktyce jednak występuje tu przede wszystkim poziom holoceniński, związany z aluwiami rzecznyymi (piaski, gliny, mułki). Ze względu na niewielką miąższość i specyfikę litologiczną, poziom ten zalega płytko, głównie w obniżeniach dolinnych odwodnianych siecią rowów melioracyjnych. Utwory te charakteryzują się nasiąkliwością i wodochłonnością, natomiast słabą wodoprzepuszczalnością, co skutkuje częstym podmoknięciem dna dolin, a miejscami także zabagnieniem i zatorfieniem.

Znaczące znaczenie hydrogeologiczne i gospodarcze mają **poziomy wodonośne związane z utworami triasu**. Prawie cały obszar Gminy Ożarówice w tym obszary opracowania znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 327 Lubliniec–Myszków, obejmującego również teren objęty analizą planistyczną. Główny poziom wodonośny GZWP nr 327 tworzy wapienie muszlowe oraz utwory retu. Jest to zbiornik porowo-szczelinowy

o krasowym systemie przewodzenia wód — szczeliny i kanały krasowe zapewniają przepływ wód, natomiast przestrzenie porowe pełnią funkcję magazynującą. Zasilanie kompleksu triasowego odbywa się zarówno poprzez wychodnie w rejonie Niezdary, jak i przez przepuszczalne utwory czwartorzędowe.

W wyniku prowadzonych w ostatnich latach badań hydrogeologicznych wyróżniono również tzw. **Główny Użytkowy Poziom Wodonośny (GUPW)**, definiowany jako poziom istotny dla zaopatrzenia w wodę, obejmujący wszystkie dotychczas zidentyfikowane poziomy wodonośne na danym obszarze. GUPW, według danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej, dzielony jest na jednostki hydrogeologiczne o jednolitych cechach, takich jak: stopień izolacji poziomu od powierzchni, stratygrafia oraz wielkość zasobów dyspozycyjnych.

Analizowany obszar Gminy Ożarówice znajduje się w zasięgu jednostki hydrogeologicznej **b T2,1/T1,1 II Głównego Użytkowego Poziomu Wodonośnego**, którą charakteryzują:

- słaba izolacja poziomu od powierzchni (oznaczenie: b),
- stratygrafia obejmująca utwory triasu węglanowego: ret i wapień muszlowy, zalegające na pstrokim piaskowcu środkowego i dolnego triasu (T2,1/T1,1),
- zasoby dyspozycyjne w zakresie 100–200 m³/24h/km² (oznaczenie: II),
- potencjalna wydajność studni na poziomie 10–30 m³/24h.

Jak wynika z powyższych danych, Gmina Ożarówice dysponuje znaczącymi zasobami wód podziemnych. Pewnym problemem pozostaje jednak słaba izolacja poziomów wodonośnych od powierzchni, co zwiększa ryzyko migracji zanieczyszczeń z powierzchni gruntu do wód podziemnych. Z tego względu szczególną uwagę należy zwrócić na sposób prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, zwłaszcza w kontekście eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków, których nieszczelność może prowadzić do skażenia wód podziemnych. Dla celów monitorowania jakości wód podziemnych analizowany obszar objęty jest jednolitą częścią wód podziemnych **JCWPd nr 111**.

3.3. WARUNKI KLIMATYCZNO – METEOROLOGICZNE

Obszar Gminy Ożarówice, według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Polski opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), położony jest w zachodniej części dzielnicy XV (częstochowsko-kieleckiej). Usytuowanie gminy w środkowym pasie południkowym kraju sprawia, że występuje tu oddziaływanie zarówno wilgotnych mas powietrza znad Atlantyku, jak i suchych mas powietrza kontynentalnego znad wschodu. Wzajemne ścieranie się tych mas kształtuje przejściowy charakter klimatu, charakteryzujący się dużą zmiennością warunków pogodowych.

Dla dzielnicy XV typowe są następujące wartości klimatyczne:

- średnia temperatura stycznia: $-3,0^{\circ}\text{C}$,
- średnia temperatura lipca: około $17,2^{\circ}\text{C}$,
- średnia temperatura roczna: $7,6-7,7^{\circ}\text{C}$,
- liczba dni z przymrozkami: 112–130,
- liczba dni mroźnych: około 20–40,
- występowanie ostatnich przymrozków wiosennych: na przełomie kwietnia i maja,
- okres zalegania pokrywy śnieżnej: około 50 dni,
- długość okresu wegetacyjnego: 200–210 dni,
- średnie roczne sumy opadów: do 700 mm,
- dominacja wiatrów z sektora południowo-zachodniego i zachodniego.

W warunkach klimatycznych analizowanego obszaru szczególne znaczenie mają opady, które bezpośrednio wpływają na bilans wodny terenu. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych na stacji w Brynicy wynosi około 738 mm. W latach ekstremalnych wartości te wahały się od 567 mm w roku najsuchszym (1987 r.) do 1092 mm w roku najbardziej wilgotnym (1974 r.). Największe sumy miesięczne notowane są w lipcu (średnio 102 mm), natomiast najmniejsze w lutym (średnio 40 mm). W ciągu roku największy udział w rocznych sumach opadów przypada na półrocze letnie (kwiecień–wrzesień), w którym występuje około 60% całkowitych rocznych opadów.

W ostatnich latach coraz większe znaczenie zyskują krótkotrwałe, intensywne opady nawałne, które – szczególnie przy niekorzystnym zagospodarowaniu przestrzennym – prowadzą

do gwałtownych wezbrań wód, lokalnych podtopień i strat o charakterze katastrofalnym.

Szczególne zagrożenie pojawia się tam, gdzie niedoceniana jest rola dolin rzecznych i suchych obniżen, które w sposób naturalny odprowadzają nadmiar wód opadowych.

Warunki anemologiczne w Gminie Ożarowice, istotne m.in. dla przewietrzania terenu i rozprzestrzeniania zanieczyszczeń powietrza, kształtowane są przez dominujące kierunki napływu mas powietrza oraz ukształtowanie terenu. Dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej wskazują, że dominują wiatry z kierunków zachodnich (od południowego zachodu do północnego zachodu), które występują w około 50% przypadków. Wiatrów wschodnich notuje się około 26%, a bezwietrznych dni (cisze) około 11%. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,1 m/s, przy czym najwyższe wartości notowane są dla kierunku południowo-zachodniego i zachodniego (do 4,0 m/s), a najniższe dla kierunku północno-wschodniego (około 2,5 m/s). Stosunkowo wysokie prędkości wiatru z północnego zachodu (3,7 m/s) dodatkowo wskazują na wyraźną przewagę dynamicznych wiatrów zachodnich.

Rozkład kierunków wiatru wpływa na jakość powietrza nad terenem gminy. Wiatry z kierunków zachodnich i południowo-zachodnich, mimo swojej intensywności, nie sprzyjają przewietrzaniu i mogą przyczyniać się do podwyższania poziomów zanieczyszczeń. Natomiast wiatry wschodnie i południowe sprzyjają obniżaniu stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

Warunki topoklimatyczne analizowanego obszaru w większości oceniane są jako niekorzystne z uwagi na położenie w obniżeniu topograficznym, co sprzyja stagnacji powietrza oraz kumulacji zanieczyszczeń.

Na potrzeby monitoringu jakości powietrza Gmina Ożarowice zaliczona jest do **strefy śląskiej**.

3.4. GLEBY

W obrębie sołectwa Ożarowice znaczną część powierzchni stanowią użytki rolne, pełniące nadal istotną funkcję w strukturze użytkowania terenu. Przeważają grunty orne i trwałe użytki zielone, wykorzystywane na potrzeby produkcji rolniczej.

Budowa geologiczna regionu, położonego w granicach Wyżyny Śląskiej, a dokładniej na obszarze Niecki Górnośląskiej, warunkuje obecność zróżnicowanych typów gleb.

Na podstawie ogólnych charakterystyk regionalnych oraz dostępnych danych przeglądowych można wskazać, że w sołectwie występują:

- gleby brunatne — potencjalnie powstałe ze zwietrzelin skał węglanowych (wapieni, margli i dolomitów), charakteryzujące się średnią lub dobrą przydatnością rolniczą;
- gleby bielcowe i pseudobielcowe — związane z utworami piaszczysto-zwirowymi o genezie glacialnej, odznaczające się mniejszą zasobnością w składniki pokarmowe;
- gleby antropogeniczne — związane z działalnością gospodarczą i urbanizacyjną;
- lokalnie mogą również występować gleby torfowe, mułowo-torfowe i mady w dolinnych obniżeniach terenu.

W granicach obszaru opracowania występują grunty niskich klas bonitacyjnych w graniach których wyznaczono następujące klasoużytki: ŁIV, RV, PsV, LSV, LsIV, RVI.

Stan gleb w obrębie Ożarowic kształtowany jest zarówno przez uwarunkowania naturalne, jak i presję antropogeniczną. Do czynników oddziałujących negatywnie na jakość gleb zalicza się m.in.:

- niską emisję z sektora komunalnego i transportowego,
- emisję pyłów i substancji chemicznych z zakładów produkcyjnych i usługowych,
- niewłaściwe składowanie odpadów,
- intensywny ruch komunikacyjny, zwłaszcza w rejonie infrastruktury drogowej i lotniskowej,
- stosowanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin,
- potencjalne zagrożenia związane z nieprawidłowym gospodarowaniem ściekami i wodami opadowymi.

Dodatkowym zagrożeniem środowiskowym dla gleb sołectwa Ożarowice są skutki zmian klimatycznych, w szczególności:

- długotrwałe okresy suszy, prowadzące do przesuszania gleb, spadku ich żyzności oraz strat w plonach rolnych,

- ekstremalne temperatury zwiększające ryzyko degradacji materii organicznej w glebie,
- obniżanie poziomu wód powierzchniowych i podziemnych, wpływające na pogorszenie warunków wodno-glebowych.

Należy uwzględnić potrzebę zachowania dobrego stanu jakościowego gleb poprzez ograniczanie presji urbanizacyjnej na grunty o wysokiej przydatności rolniczej, stosowanie zasad zrównoważonego gospodarowania przestrzenią i zasobami przyrodniczymi, ograniczanie emisji zanieczyszczeń do środowiska glebowego, prowadzenie działań rekultywacyjnych na terenach zdegradowanych.

3.5. KLIMAT AKUSTYCZNY

Klimat akustyczny Gminy Ożarówice kształtowany jest przez wiele źródeł hałasu, wśród których dominującą rolę odgrywają hałas komunikacyjny drogowy, kolejowy, przemysłowy oraz lotniczy. Zróżnicowane źródła emisji hałasu wpływają na zróżnicowanie akustyczne poszczególnych obszarów gminy.

W granicach obszaru opracowania znaczące źródło hałasu stanowi sieć komunikacyjna, obejmująca autostradę A1, drogę ekspresową S1, drogę krajową 78 oraz drogi gminne. Istotne znaczenie dla natężenia hałasu mają:

- duża intensywność ruchu pojazdów, w tym ruchu ciężarowego, zwłaszcza w rejonie dróg dojazdowych do lotniska,
- stan techniczny nawierzchni drogowych,
- brak lub ograniczona ilość ekranów akustycznych wzdłuż niektórych odcinków dróg.

Ruch kolejowy, związany głównie z linią kolejową nr 182 (linia kolejowa Tarnowskie Góry – Zawiercie, obsługująca również przewozy do lotniska), stanowi dodatkowe źródło hałasu liniowego na wybranych obszarach gminy.

Na terenie gminy funkcjonują zakłady przemysłowe i usługowe, które lokalnie generują hałas punktowy, szczególnie w obrębie terenów produkcyjno-usługowych oraz logistycznych, zlokalizowanych m.in. w sąsiedztwie lotniska.

Kluczowym i wyróżniającym się źródłem hałasu na terenie Gminy Ożarówice jest działalność Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach. Lotnisko generuje hałas związany z:

- startami i lądowaniami statków powietrznych,
- ruchem kołowym samolotów po drogach startowych i kołowania,
- obsługą naziemną, transportem towarów i pasażerów,
- ruchem pojazdów obsługi naziemnej oraz transportu do i z lotniska.

Obszary w bezpośrednim sąsiedztwie portu lotniczego, zwłaszcza w Pyrzowicach oraz częściowo w Ożarowicach i sąsiednich sołectwach, znajdują się w strefie podwyższonych poziomów hałasu lotniczego, zarówno w porze dziennej, jak i nocnej. Dla tych obszarów ustanowiono tzw. obszary ograniczonego użytkowania (OOU), w których obowiązują szczególne regulacje dotyczące zagospodarowania przestrzennego, ochrony akustycznej oraz ograniczeń funkcji zabudowy.

Z uwagi na istniejące i prognozowane natężenie hałasu w Gminie Ożarowice, w szczególności w rejonie lotniska i głównych ciągów komunikacyjnych, przy realizacji nowych inwestycji oraz planowaniu zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić:

- możliwość przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu,
- konieczność stosowania zabezpieczeń akustycznych (ekrany, pasy zieleni, odpowiednia orientacja i odległości zabudowy),
- ochronę istniejących terenów mieszkaniowych i rekreacyjnych,
- aktualizację map akustycznych i monitoring poziomów hałasu w strefach oddziaływania portu lotniczego i głównych ciągów komunikacyjnych.

3.6. POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

Uciążliwość oraz potencjalna szkodliwość sieci elektroenergetycznych odnosi się przede wszystkim do oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi przebywających

w ich strefach wpływu. Dotyczy to zwłaszcza terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, w pobliżu których lokalizowane są napowietrzne linie elektroenergetyczne oraz inne urządzenia elektroenergetyczne. Linie elektroenergetyczne i stacje przesyłowe, w przypadku niewłaściwego zaprojektowania i eksploatacji, mogą

stwarzać zagrożenie dla zdrowia mieszkańców oraz wpływać negatywnie na jakość środowiska.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych zaleca się:

- w miarę możliwości prowadzenie sieci elektroenergetycznych w formie linii kablowych, prowadzonych podziemnie,
- lokalizowanie stacji nadawczych i nadajników radiowych zgodnie z obowiązującymi normami technicznymi, normami bezpieczeństwa i przepisami ochrony środowiska,
- stosowanie odpowiednich zabezpieczeń technicznych dla urządzeń, placów budowy oraz obiektów infrastruktury elektroenergetycznej, zwłaszcza na obszarach charakteryzujących się podwyższoną wrażliwością środowiskową.

Szczególną uwagę należy zwrócić na ochronę ekosystemów wrażliwych oraz minimalizowanie ryzyka kumulacji oddziaływań elektromagnetycznych w rejonach zabudowy mieszkaniowej.

3.7. FAUNA I FLORA

Szata roślinna Gminy Ożarówice w znacznym stopniu uległa przekształceniu w wyniku wieloletniej działalności człowieka, w tym głównie intensywnej gospodarki rolniczej, rozwoju zabudowy oraz inwestycji infrastrukturalnych.

Dominującym zbiorowiskiem roślinności potencjalnej na tym obszarze były niżowe łągi olszowe i jesionowo-olszowe (Fraxino-Alnetum, Circaeo-Alnetum), charakterystyczne dla siedlisk wodno-gruntowych, okresowo lekko zabagnionych. W zbiorowiskach tych dominowały: olsza czarna (*Alnus glutinosa*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), a także klon zwyczajny (*Acer platanoides*), grab pospolity (*Carpinus betulus*), czeremcha zwyczajna (*Padus avium*) i wiąz górski (*Ulmus glabra*). Łągi rozwijały się na glebach mułowo-błotnych, torfach niskich oraz czarnych ziemiach leśnych o wysokiej żyzności i wyraźnym oglejeniu.

Aktualnie roślinność gminy przedstawia mozaikę zbiorowisk antropogenicznych (Matuszkiewicz, 2002). Dominują użytki rolnicze: pola uprawne oraz łąki. Lasy

występują jedynie w niewielkich płatach, głównie w postaci młodych nasadzeń, zadrzewień sukcesyjnych oraz śródpolnych kęp drzew i zakrzewień. W krajobrazie rolniczym powszechne są monokultury roślin uprawnych (agrocenozy) o sezonowej zmienności składu gatunkowego. Na obrzeżach pól oraz wzdłuż miedz występują gatunki ruderalne

i o szerokiej tolerancji ekologicznej.

Ekosystemy charakterystyczne dla gminy

Na terenie Gminy Ożarówce można wyróżnić trzy podstawowe grupy ekosystemów:

Agrocenozy (pola uprawne, łąki, nieużytki porolne)

Agrocenozy stanowią dominujący element krajobrazu przyrodniczego. Związana jest z nimi typowa dla terenów rolniczych fauna, m.in.: sarny (*Capreolus capreolus*), zajęce (*Lepus europaeus*), liczne drobne gryzonie — mysz domowa (*Mus musculus*), nornica ruda (*Clethrionomys glareolus*), polnik rudy (*Microtus agrestis*) — oraz ptactwo takie jak kuropatwa (*Perdix perdix*), bażant (*Phasianus colchicus*) i różne gatunki wróblowe.

Otwarte przestrzenie pól przyciągają ptaki drapieżne: myszołowa zwyczajnego (*Buteo buteo*), jastrzębia gołębiarza (*Accipiter gentilis*), pustułkę zwyczajną (*Falco tinnunculus*), krogulca (*Accipiter nisus*), które polują na drobne ptaki, gryzonie, krety (*Talpa europaea*)

i ryjówki (*Sorex araneus*).

W sąsiedztwie zabudowań wiejskich spotyka się sowy, m.in.: pójdkę (*Athene noctua*) i płomykówkę (*Tyto alba*).

Zagajniki śródpolne i grupy zadrzewień

Niewielkie skupiska drzew i krzewów wśród pól uprawnych pełnią funkcję siedliskową dla ptaków i ssaków drobnych, stanowiąc istotny element zwiększający bioróżnorodność krajobrazu rolniczego. Zeschłe wierzby wykorzystywane są przez ptaki lęgowe (np. puszczyka *Strix aluco*) oraz owady. Zagajniki i kępy zakrzewień pełnią także funkcję ostoju dla migrującej zwierzyny i korytarzy ekologicznych pomiędzy rozproszonymi płatami lasów.

Łąki

Łąki, zwłaszcza wzdłuż Brynicy oraz w obniżeniu w rejonie Oss, pełnią ważną funkcję siedliskową i żerowiskową. Występują tu m.in.: żurawie (*Grus grus*), bocian biały

(*Ciconia ciconia*), bocian czarny (*Ciconia nigra*), czapla siwa (*Ardea cinerea*), derkacz (*Crex crex*), płazy, drobne ssaki owadożerne (ryjówka aksamitna, kret, jeż), a także nietoperze (Chiroptera). Suche łąki i nieużytki porolne, rzadziej koszone i użytkowane, stanowią dodatkowe schronienia i miejsca lęgowe dla bażantów, kuropatw, zajęcy i jeży.

Ekosystemy leśne

Choć powierzchnia lasów w Gminie Ożarówce jest ograniczona, lokalne płaty leśne i sukcesyjne zadrzewienia pełnią istotną funkcję środowiskową. Dominują:

- bory sosnowe i bory mieszane z udziałem sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*), brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*), grabu (*Carpinus betulus*), klonu (*Acer platanoides*), jesionu (*Fraxinus excelsior*), olszy czarnej (*Alnus glutinosa*) i lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*),
- zadrzewienia śródpolne o uproszczonym składzie gatunkowym, często w fazie sukcesji wtórnej.

W runie i podszycie obecne są m.in.: kruszyna pospolita (*Frangula alnus*), bez czarny (*Sambucus nigra*), jarząb pospolity (*Sorbus aucuparia*), borówka czernica (*Vaccinium myrtillus*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), przyłuszczka (*Hepatica nobilis*), konwalijka dwulistna (*Maianthemum bifolium*) oraz liczne mchy i porosty.

W ekosystemach leśnych występują również liczne gatunki fauny:

- ssaki: sarna, dzik, lis, kuna leśna, wiewiórka, jeż, ryjówki, nietoperze,
- ptaki: dzięcioł duży i zielony, puszczyk, sójka, drozd śpiewak, muchołówka żałobna, zięba i inne wróblowe,
- płazy i gady: żaba trawna, ropucha szara, jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny,
- bezkręgowce: biegacze, trzmiele, mrówki, chrząszcze, motyle, pająki.

Powierzchnie lasów odgrywają kluczową rolę w zachowaniu bioróżnorodności, pełniąc funkcję ostoji, korytarzy migracyjnych i miejsc lęgowych dla licznych gatunków związanych zarówno z ekosystemami leśnymi, jak i rolniczymi.

Realizacja ustaleń planu miejscowego, w tym przeznaczenie terenów leśnych pod zabudowę mieszkaniową, wiąże się z koniecznością odlesienia fragmentów obszaru objętego planem. Działania te mogą skutkować zmniejszeniem powierzchni siedlisk leśnych, co z kolei może wpłynąć negatywnie na lokalną florę i faunę, zwłaszcza gatunki związane z biotopami leśnymi.

Na terenie objętym planem mogą występować gatunki roślin i zwierząt pospolitych dla siedlisk leśnych, w tym drobne ssaki, ptaki, bezkręgowce oraz typowe dla środowiska leśnego rośliny runa. Brak stwierdzeń o występowaniu siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych nie wyklucza potencjalnych oddziaływań związanych z fragmentacją siedlisk i pogorszeniem warunków bytowania niektórych gatunków.

Z uwagi na przekształcenie środowiska przyrodniczego, szczególnie w przypadku znacznej powierzchni odlesienia, planowana zabudowa może prowadzić do zmniejszenia bioróżnorodności na poziomie lokalnym. Oddziaływania te mogą mieć charakter długotrwały i nieodwracalny.

W celu ograniczenia negatywnych skutków środowiskowych rekomenduje się:

- przeprowadzenie procedury odlesienia zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym uzyskanie wymaganych zgód na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych;
- wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej przed rozpoczęciem prac inwestycyjnych;
- wdrożenie rozwiązań kompensacyjnych, takich jak nasadzenia zastępcze;
- zachowanie istniejących zadrzewień, w szczególności na granicach działek oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych, jako naturalnych korytarzy ekologicznych;
- wkomponowanie zachowanych zadrzewień w zagospodarowanie terenu wokół zabudowy mieszkaniowej, co może pozytywnie wpłynąć zarówno na warunki mikroklimatyczne, jak i walory estetyczne i ekologiczne nowej zabudowy;
- unikanie prac budowlanych w okresie lęgowym ptaków (1 marca – 31 sierpnia).

3.9. WALORY KRAJOBRAZOWE

Krajobraz miejscowości Ożarówce cechuje się stosunkowo łagodnym ukształtowaniem terenu, typowym dla Wyżyny Śląskiej, z przewagą terenów równinnych i falistych,

o niewielkich deniwelacjach. Obszar ten charakteryzuje się przeważającym rolniczym użytkowaniem gruntów, co kształtuje jego otwarty, przestrzenny charakter, typowy dla strefy przejściowej pomiędzy obszarami zurbanizowanymi a terenami wiejskimi.

Elementami wzbogacającymi walory krajobrazowe są:

- mozaika pól uprawnych i łąk, urozmaicona liniami miedzi, rowów melioracyjnych i śródpolnych zakrzewień,
- pojedyncze kępy drzew i zadrzewienia śródpolne, pełniące funkcję zarówno krajobrazową, jak i ekologiczną,
- niewielkie płaty lasów i sukcesyjnych zadrzewień, wprowadzające elementy zieleni wysokiej,
- otwarte panoramy przestrzenne, szczególnie w kierunku terenów otaczających miejscowość, z czytelnym układem pól, zabudowy zagrodowej i wiejskiej.

Istotny wpływ na odbiór krajobrazowy mają również:

- zabudowa wiejska o rozproszonej strukturze, z dominacją niskiej zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej, wpisującej się w historyczny układ wsi,
- obecność tradycyjnych elementów kulturowych, takich jak krzyże i kapliczki przydrożne, aleje drzew oraz układy dróg polnych i dojazdowych,
- brak dużych dominant urbanistycznych, co pozwala zachować kameralny charakter miejscowości.

Do czynników obniżających walory krajobrazowe należą:

- lokalna presja urbanizacyjna i nowe inwestycje infrastrukturalne,
- rozwój zabudowy usługowej i produkcyjnej w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych,
- oddziaływanie infrastruktury lotniczej Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach, które wprowadza elementy obce w skali krajobrazu wiejskiego (drogi startowe, obiekty kubaturowe, ruch lotniczy).

Pomimo zachodzących przekształceń, krajobraz miejscowości Ożarówice zachowuje wciąż istotne wartości tj. czytelność historycznej struktury osadniczej, duży udział zieleni otwartej, ciągłość funkcji rolniczych w przestrzeni otwartej, widokowe walory przestrzeni wiejskiej.

W dalszym planowaniu przestrzennym i inwestycyjnym zaleca się ochronę istniejących walorów krajobrazowych poprzez:

- utrzymanie otwartych przestrzeni rolniczych,
- zachowanie śródpolnych zadrzewień i kęp drzew,

- ochronę alei drzew i tradycyjnych elementów małej architektury wiejskiej,
- harmonijne wkomponowanie nowej zabudowy w istniejący układ przestrzenny,
- ograniczanie nadmiernej intensyfikacji zabudowy usługowo-przemysłowej w bezpośrednim otoczeniu miejscowości.

3.10. WARUNKI PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE – TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

Na terenie Gminy Ożarówice brak jest formalnie ustanowionych obszarów objętych ścisłą ochroną prawną w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody, takich jak: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe czy pomniki przyrody.

Jednakże w strukturze przestrzennej gminy występują obszary o istotnych walorach środowiskowych i krajobrazowych, które podlegają ochronie pośredniej lub mają znaczenie dla utrzymania lokalnej równowagi ekologicznej.

Na terenie gminy zidentyfikowano istotną rolę korytarzy ekologicznych, w tym:

- korytarze ekologiczne dla ptaków — Lasy Lublinieckie,
- obszary węzłowe ssaków kopytnych i drapieżnych powiązane z Lasami Lublinieckimi oraz obszarami Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Występują tu lokalne enklawy śródpolnych zadrzewień, kęp drzew, zakrzewień oraz sukcesji wtórnej, pełniące funkcje buforowe, retencyjne i zwiększające bioróżnorodność. Dolina rzeki Brynicy oraz przyległe łąki podmokłe mają lokalne znaczenie retencyjne i siedliskowe dla fauny wodno-błotnej.

Ochronie podlegają również użytki rolne wysokiej klasy bonitacyjnej, zwłaszcza gleby klas I–III, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Na części gruntów prowadzone są uprawy o wysokim potencjale produkcyjnym, co ogranicza możliwości przekształceń w kierunku urbanizacji.

Ograniczenia związane z ochroną klimatu akustycznego i użytkowania przestrzeni

W granicach gminy funkcjonuje Obszar Ograniczonego Użytkowania (OOU) ustanowiony dla Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach, który wprowadza

ograniczenia w zakresie przeznaczenia i sposobu użytkowania niektórych nieruchomości, wynikające głównie z ochrony klimatu akustycznego oraz bezpieczeństwa lotów.

Tereny o ograniczonej możliwości zagospodarowania

W granicach gminy przebiegają również elementy infrastruktury technicznej o znaczeniu krajowym i regionalnym (m.in. gazociąg wysokiego ciśnienia DN 1000, sieć kolejowa, droga ekspresowa S1, autostrada A1), dla których obowiązują dodatkowe strefy ochronne i ograniczenia planistyczne.

Uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych

W granicach opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie występują żadne prawne formy ochrony środowiska przyrodniczego. Brak jest również stanowisk archeologicznych. W granicach objętych projektem zmiany planu nie znajdują się obiekty ani obszary wpisane do rejestru zabytków, ani obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – WARIANT „0”

W przypadku braku realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dalsza polityka przestrzenna prowadzona będzie w oparciu o aktualnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarówice oraz obecnie obowiązujące miejscowe plany na przedmiotowym terenie. W Projekcie planu zmienia się przeznaczenie terenu w celu dostosowania do istniejących potrzeb.

Zagospodarowanie terenu przewidziane w projekcie planu jest zgodne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarówice, więc jego uchwalenie jest zasadne. Jednocześnie należy pamiętać, że plan, jako akt prawa miejscowego, może nadać właściwy kierunek zmian w zagospodarowaniu przedmiotowego obszaru poprzez pewne ramy, dzięki którym przestrzeń kształtowana będzie zgodnie z myślą ładu przestrzennego oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ

Walory biocenotyczne obszarów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są średnie i niskie. Niekorzystny wpływ tego obszaru na środowisko będzie polegał na zmniejszeniu powierzchni biologicznie czynnej. Na obszarze objętym projektem miejscowego planu nie występują korytarze ekologiczne oraz formy ochrony przyrody, ustanawiane zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1478).

Zaprojektowane przeznaczenie nie wpłynie w istotny sposób na walory środowiskowe.

Dla ograniczenia i minimalizacji potencjalnych niekorzystnych skutków realizacji projektu planu wprowadzono szereg ustaleń dotyczących zasad ochrony środowiska.

6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Zakres i natężenie potencjalnych skutków środowiskowych realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest rezultatem nałożenia się specyficznych oddziaływań projektowanych funkcji lub sposobów użytkowania terenów na cechy środowiska w szczególności dotyczące jego wrażliwości i podatności na degradację.

Realizacja projektu miejscowego planu spowoduje przede wszystkim zabudowę terenów otwartych, biologicznie czynnych oraz wprowadzenie źródeł uciążliwości takich jak:

- emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych,
- powstawania ścieków sanitarnych,
- obniżenia infiltracji i retencyjności terenu z jednoczesnym powstawaniem wód opadowych,
- powstawania odpadów komunalnych i odpadów z działalności gospodarczej;
- wprowadzenie źródeł niskiej emisji z instalacji grzewczych budynków mieszkalnych i usługowych oraz z projektowanej komunikacji.

Poniżej przedstawiono natężenie i zasięg potencjalnych skutków środowiskowych dla poszczególnych komponentów.

6.1. WPŁYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI ŁĄCZNIE Z GLEBĄ

Na terenie obejmującym projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znaczącym źródłem antropopresji będzie realizacja nowej zabudowy.

Przekształcenia powierzchni wynikać będą z koniecznych prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowoprojektowanych obiektów, zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej, utwardzenie nawierzchni terenów obsługi komunikacyjnej, parkingów oraz wyposażenia terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną. Uciążliwość dla środowiska będzie wynikiem konieczności naruszenia naturalnej struktury gleb, w wyniku której nastąpi jej przekształcenie obejmujące:

- trwałe wykluczenie gleb z obecnego użytkowania w związku z planowanym zainwestowaniem części terenu,
- zniekształcenie struktury gleby w skutek jej zagęszczenia i ugniatania,
- możliwość przesuszenia lub zawodnienia gleb, spowodowane zakłóceniem stosunków wodnych w wyniku niewłaściwego prowadzenia prac ziemnych.

W fazie zagospodarowywania terenów dla nowego przeznaczenia największe znaczenie ma ochrona zebranej warstwy gleby, która powinna zostać zeskładowana oraz wykorzystana gospodarczo. Skała macierzysta z wykopów pod fundamenty może posłużyć do niwelacji terenu lub prac inżynierskich.

6.2. WPLYW NA KLIMAT

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie miała wpływu na lokalne warunki klimatyczne. Dla poprawy możliwości przewietrzania terenu konieczne jest zagospodarowanie terenów zainwestowanych w sposób kontrastowy termicznie, czyli tworzący sąsiedztwo powierzchni o różnym stopniu nagrzewania się. Należy przy planowanej zabudowie wprowadzić zieleni towarzyszącą, stanowiącą ruszt melioracji klimatycznej poprzez dynamizowanie ruchów pionowych powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni pozwolą również na regenerację powietrza, pełniąc funkcję biologicznego filtru.

6.3. WPLYW NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ KRAJOBRAZ

Projekt miejscowego planu nie powinien mieć wpływu na pogorszenie warunków przyrodniczych i krajobrazowych terenu. Rozwiązania przyjęte w projekcie planu nie powinny stanowić zagrożenia dla środowiska przyrodniczego. W projekcie planu zmienia się przeznaczenie terenów, dla ochrony walorów krajobrazowych należy zadbać o dostosowanie brył nowoprojektowanych obiektów oraz wystroju architektonicznego do tradycji lokalnych. Nowoprojektowane obiekty, dla zminimalizowania negatywnych skutków, winny się charakteryzować dbałością o estetykę zagospodarowania terenu.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania ustala następujące zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego m.in.:

- *wymagania w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi należy realizować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.*
- *zakaz lokalizowania spalarni odpadów i współspalarni odpadów;*

- *zakaz realizacji zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określonych w przepisach odrębnych;*
- *wszelkie uciążliwości związane z planowaną działalnością nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm; nakaz stosowania rozwiązań technologicznych i infrastrukturalnych chroniących przed emisją zanieczyszczeń i hałasu w stopniu zapewniającym oddziaływanie inwestycji jedynie w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny*

6.4. WPLYW NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni, z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją;
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego będzie projektowane przeznaczenie terenów pod zabudowę. Taka zabudowa generuje niewielkie zanieczyszczenie wód. Należy zaprojektować rozwiązania zabezpieczające środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem. Ścieki docelowo odprowadzane będą do gminnej kanalizacji.

Źródłem zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego mogą być również nieprawidłowe rozwiązania gospodarki odpadami. Powstające odpady z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach. Okresowo, odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym wykorzystaniem. Sposób czasowego przechowywania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, które wypłukując zanieczyszczenia stanowią mogą poważne źródło zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego. Podobnie jak odpady, zagrożenie dla środowiska wodnego stanowią mogą nieprawidłowo

magazynowane (składowane na niezabezpieczonym terenie, narażone na infiltrację wód opadowych) surowce lub materiały dla działalności usługowej.

W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych miejscowy plan ustala m.in.:

- *odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych do kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem indywidualnych rozwiązań, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych w tym zakresie;*
- *ustala się obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rudnik oraz zgodnie z przepisami o odpadach i o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;*
- *wymagania w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi należy realizować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.*
- *wszelkie uciążliwości związane z planowaną działalnością nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm; nakaz stosowania rozwiązań technologicznych i infrastrukturalnych chroniących przed emisją zanieczyszczeń i hałasu w stopniu zapewniającym oddziaływanie inwestycji jedynie w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny.*

W prowadzone informacje dotyczącą położenia całego obszaru w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 327 Lubliniec-Myszków oraz w całości przynależy do jednolitej części wód podziemnych nr 111

6.5. WPŁYW NA JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Niekorzystny wpływ ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na jakość powietrza atmosferycznego związany jest z powstaniem nowej zabudowy, która będzie źródłem emisji zanieczyszczeń głównie z procesów grzewczych i komunikacyjnych. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależny jest przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Dla ochrony jakości powietrza konieczne jest wyeliminowanie przestarzałych technologicznie urządzeń grzewczych,

procederu spalania odpadów oraz instalacja nowoczesnych systemów grzewczych o korzystnej dla środowiska charakterystyce energetycznoemisyjnej.

Projekt planu ustala zakaz prowadzenia działalności na obszarze objętym planem, która może powodować uciążliwości dla środowiska, polegające na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określone w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny.

Ponadto w zakresie ochrony powietrza projekt planu wprowadza następujące ustalenia:

- *wymagania w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi należy realizować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska*
- *wszelkie uciążliwości związane z planowaną działalnością nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm; nakaz stosowania rozwiązań technologicznych i infrastrukturalnych chroniących przed emisją zanieczyszczeń i hałasu w stopniu zapewniającym oddziaływanie inwestycji jedynie w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny*

Dodatkowo dla poszczególnych terenów w przedmiotowym projekcie wprowadzono wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, w ramach której utrzymana zostanie odpowiednia ilość terenów zielonych.

6.6. WPŁYW USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Tereny przeznaczone pod zabudowę nie wpłyną na znaczącą zmianę warunków akustycznych. Oddziaływanie akustyczne związane będzie przede wszystkim z pracą urządzeń technologicznych i instalacji wentylacyjnych, czy też klimatyzacyjnych. Zasadnicze znaczenie dla ograniczenia uciążliwości akustycznej obiektów ma sposób zaprojektowania ze względu na umieszczenie urządzeń wentylacyjnych (wyrzutni, czerpni) oraz izolacyjność elementów budowlanych (okna, drzwi, bramy, ściany, dachy), która powinna być dostosowana do poziomu dźwięku, jaki występuje wewnątrz pomieszczeń.

W projekcie planu wprowadzono ustalenia dotyczące uciążliwości związanych z planowaną działalnością. Nie mogą one przekraczać dopuszczalnych norm, co wiąże się ze stosowaniem rozwiązań technologicznych i infrastrukturalnych chroniących przed emisją hałasu w stopniu zapewniającym oddziaływanie inwestycji jedynie w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny.

Na terenach objętych projektem miejscowego planu ustalono nieprzekraczalne linie zabudowy w adekwatnej odległości do potrzeby ochrony obiektów przed hałasem od dróg publicznych.

6.7. WPLYW NA POZIOM NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Podstawę prawną w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi stanowią przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (*Dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi*) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448).

W zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi, obowiązują zasady dotyczące budowy i lokalizacji urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, określone w przepisach odrębnych z zakresu dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

6.8. WPLYW NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

W granicach objętych projektem nie znajdują się obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków, obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz w granicach obszaru obserwacji archeologicznej.

6.9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na położenie geograficzne gminy Ożarówice w związku z realizacją ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy, nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

6.10. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO – ZESTAWIENIE

Prognoza wymaga zidentyfikowania, na ile pozwala na to elastyczność zapisu planu miejscowego, charakteru przewidywanego oddziaływania na środowisko poszczególnych ustaleń planu. Realizacja jego ustaleń przyniesie ze sobą określony typ zagospodarowania i związane z nim przekształcenia.

Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji terenów objętych opracowaniem w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. W ten sposób wydzielono grupy terenów, w których na skutek realizacji planu nastąpią oddziaływania pozytywne lub negatywne. Uwzględniono również tereny, na których obecnie występują istotne oddziaływania, a realizacja planu miejscowego nie będzie prowadzić do zmiany tego stanu.

Przy określaniu wpływu realizacji ustaleń planu na elementy środowiska posłużono się kryteriami dotyczącymi:

- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości oddziaływania i przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, przejściowe, możliwe do rewaloryzacji).

Wyniki tej klasyfikacji w postaci prognozy wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko zostały zebrane w tabeli 5.

Numery terenów	Symbole terenów	Prognozowane wpływy na elementy środowiska*												wnioski
		powietrze	Rzeźba terenu i krajobraz	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	gleby	klimat	Warunki życia ludzi	zwierzęta	rośliny	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Zabytki dobra materialne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	MN	-	o	o	o	-	o	+	o	o	o	o	o	<i>Projektowane przeznaczenie terenu ma niewielki wpływ na poszczególne</i>
2	WS	+	+	o	+	+	+	+	+	+	+	o	o	
3	KDD	-	o	o	o	-	o	+	o	o	o	o	o	
4	KDZ	-	o	o	o	-	o	+	o	o	o	o	o	

Tabela 6. Zestawienie - poglądowa prognoza skutków wpływu realizacji ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarówce na środowisko przyrodnicze.

- + prognozowane oddziaływania pozytywne,
- prognozowane oddziaływania negatywne,
- o brak zmiany obecnego oddziaływania,
- ? oddziaływania niepewne.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jak i niniejsze opracowanie zostały sporządzone z uwzględnieniem celów ochrony środowiska, które zostały ustanowione w dokumentach strategicznych zarówno na szczeblu krajowym jak i międzynarodowym.

Dokumenty międzynarodowe:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo);
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000

Dokumenty na szczeblu krajowym:

- Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań

- Krajowy Program Zwiększania Lesistości
- Polityka Energetycznej Polski do 2030 roku oraz Krajowy plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Podczas realizacji projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarowice przy ulicy Dworcowej oraz przy ul. Wojska Polskiego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarowice przy ulicy Zawodą oraz Dworcową postuluje się zaniechanie przedsięwzięć mogących negatywnie wpłynąć na stan środowiska przyrodniczego.

W przypadku uwzględnienia postulatów prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego gminy Ożarowice.

Realizacja analizowanego dokumentu nie będzie wywierać negatywnego wpływu na tereny lub obiekty objęte jakimikolwiek formami ochrony w szczególności na obszary Natura 2000.

Na terenie objętym opracowaniem nie ma wyznaczonych obszarów podlegających ochronie prawnej.

9. WNIOSKI I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji analizowanego dokumentu, jednak jest to sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami inwestorów.

W przypadku uwzględnienia postulatów prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania

i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego gminy Ożarówice.

10. STRESZCZENIE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarowice przy ulicy Dworcowej oraz przy ul. Wojska Polskiego oraz projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarowice przy ulicy Zawodą oraz Dworcową.

Projekty planów przewidują wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w dwóch lokalizacjach gminy Ożarowice w miejscowości Ożarowice.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania zmienia się przeznaczenie terenu, dostosowując go do istniejącego zapotrzebowania.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują formy ochrony przyrody, ustanawiane zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1478) oraz obszary te nie znajdują się zasięgu korytarzy ekologicznych.

Omawiane projekty są zgodne z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Zagospodarowanie terenu przewidziane w projektach planu jest zgodne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarowice, więc ich uchwalenie jest zasadne.

Zakres i natężenie potencjalnych skutków środowiskowych realizacji ustaleń projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest rezultatem nałożenia się specyficznych oddziaływań projektowanego przeznaczenia lub sposobu użytkowania terenu na cechy środowiska w szczególności dotyczące jego wrażliwości i podatności na degradację.

Realizacja projektów miejscowych planów spowoduje przede wszystkim zabudowę terenów otwartych, biologicznie czynnych oraz wprowadzenie źródeł uciążliwości.

Nowoprojektowana zabudowa będzie źródłem:

- emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych,
- powstawania ścieków sanitarnych,
- obniżenia infiltracji i retencyjności terenu z jednoczesnym powstawaniem wód opadowych,

- powstawania odpadów komunalnych i odpadów z działalności gospodarczej.

Realizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego spowoduje w minimalnym stopniu powstanie nowych oddziaływań na środowisko. Dla ograniczenia i minimalizacji potencjalnych niekorzystnych skutków realizacji nowoprojektowanej zabudowy wprowadzono w zapisach planów zagospodarowania przestrzennego odpowiednie ustalenia.

Projektowane zainwestowanie nie będzie powodowało transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W przypadku uwzględnienia postulatów prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego gminy Ożarówce.

11. SPIS LITERATURY

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1130 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 54).;
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 1478).;
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023, poz. 1478).;
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2024, poz. 82).;
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 604).;
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 725 z późn. zm.).;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 1225).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 poz. 112).;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 poz. 2279).;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 5 maja 2021 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845).;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 maja 2022 r. w sprawie sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2022 poz. 1121).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. 2002, Nr 176, poz. 1455).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. 2019 r., poz. 1747).;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Środowiska z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości substancji priorytetowych (Dz. U. 2021 r., poz. 1475).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016r., poz. 1359).;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 października 2022 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2022, poz. 2380).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014, poz. 1409).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 r. (Dz. U. z 2014, poz. 1713).;
- Bajkiewicz-Grabowska E., Mikulski Z., 2006, Hydrologia ogólna. Wydawnictwo Naukowe, PWN Warszawa;
- Bednarek R. Prusinkiewicz Z., 1990, Geografia gleb, PWN Warszawa;
- Dobrzański B., Zawadzki S. (red.), 1981. Gleboznawstwo. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa;
- Inwentaryzacja terenowa, lipiec 2017 rok;

- Klimaszewski M., 2005. Geomorfologia. PWN Warszawa;
- Kondracki J., 1978. Geografia fizyczna Polski. PWN Warszawa;
- Kondracki J., 2009. Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa;
- Malinowski L., (red.), 1991. Budowa geologiczna Polski Hydrogeologia, t. VII, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa;
- Mapy geologiczne w skali 1:50000, Państwowy Instytut Geologiczny;
- Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Państwowy Instytut Geologiczny;
- Ostaszewska K., 2002. Geografia krajobrazu. PWN Warszawa;
- Ostaszewska K., Rychlig A., (red), 2005. Geografia fizyczna Polski. Wydawnictwo Naukowe PAN, Warszawa;
- Paczyński B., 1995 - Atlas Hydrogeologiczny Polski Skala 1:500 000 PIG Warszawa; 35. Pazdro Z., 1983; Hydrogeologia ogólna. Wyd. Geolog. Warszawa;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, (Dz. U. 2016, poz. 1967);
- Przewodnik do rozpoznawania zwierząt i roślin. Wydawnictwo Delta W-Z, Warszawa;
- Woś A., 1996. Zarys klimatu Polski. Wyd. Naukowe UAM Poznań;
- Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice, 2018;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024;
- Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich na terenie Miasta Zawiercie na lata 2014-2020 z 2016 r.;
- Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta
- Zawiercie przyjęła uchwałą nr LVII/523/18 z dnia 30 maja 2018 r.;
- Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercie z 2017 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe miasta Zawiercie z 2012 r.;
- Strategia Rozwoju Miasta Zawiercie 2025 plus, wrzesień 2016 r.

**ZAŁĄCZNIK DO „PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
SOŁECTWA OŻAROWICE PRZY ULICY DWORCOWEJ ORAZ PRZY
UL. WOJSKA POLSKIEGO” ORAZ MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO SOŁECTWA OŻAROWICE
PRZY ULICY ZAWODĄ ORAZ DWORCOWĄ (SPORZĄDZONEJ
NA PODSTAWIE UCHWAŁ NR XI.174.2025 ORAZ XI.175.2025 RADY GMINY
OŻAROWICE Z DNIA 13 MARCA 2025)**

Oświadczenie o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Ja, niżej podpisana Anna Knura oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j., Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Anna Knura